

Tržaške razmere.

Vladnim krogom prav blizu stoječa dunajska „Reichswehr“ je prinesla te dni o tržaških razmerah prav oster članek, katerega naslednje podajemo v prostem prevodu: „Novoizvoljeni občinski svet nekega mesta je na tem, da se konstituira. Verifikacijske komisije konstatujejo v svojih poročilih, da so se vse volitve postavno završile in predlagajo torej, da se iste potrdijo. Neki član občinskega sveta izrazi željo, da naj bi se o veljavnosti volitev posamezno glasovalo. To se zgodi in pri tem večina kar natihoma, a mej frenetičnim odobravanjem galerijskega občinstva razveljavi volitev enega člana manjšine, ki pripada drugi narodnosti. Somišljenik njegov izjavi, da ne zapopade, kako se more razveljaviti postavno završena volitev, proti kateri ni bilo ugovora. On vidi v tem moralčno zaušnico dotičnim volilcem. Predsednik na to pripomni, da če se je že dala zaušnica, ni veljala ista volilcem temveč izvoljencu. Manjšina je na to ogorčena mej kričanjem galerije zapustila dvorano. V katerem turškem gnjezdu se je pa pripetil ta neverjeten in vendar do cela resničen dogodek? Ali se to celo ni dogodilo v Evropi, morebiti v Aziji? . . . O ne, zgodilo se je to v najbolj napredovanem, cvetočem mestu avstrijskem, zgodilo se je na ponosnih obalah Adrijanskih, zgodilo se je v Trstu. Ondi je italijanska progresova večina občinskemu svetniku Ivanu Nabergoju, ki je bil postavnim potom izvoljen, a je imel nesrečo biti rojen Slovenec in nejednako drugim tržaškim renegatom, ostati zvest tej narodnosti, na popisan nečuven način zaprla pred nosom vrata mestnega zastopstva. Pred očmi imamo stvar, ne osebe, vendar bi pa pripomnili, da Nabrgoj nikakor ni nesimpatična oseba. Priprost kmetovalec iz tržaške okolice je bil več let tudi član poslanske zbornice in nikdar ni kako agresivno nastopil. Ne vemo torej, zakaj si je nakopal jezo tržaških italijanisiv. Pa če tudi bi bil kak slovenski rogovilež, bi progresova večina tržaškega mestnega sveta ne imela niti najmanjše pravice, zakon na tako nesramen način z nogami teptati. Po tem tržaškem vzgledu bi ne bil ves naš parlamentarizem in naša toli hvalisana občinska avtonomija niti piškovega oreha vredna. S sklepom večine se manjšina vrže kar vunj in potem se lahko zapoveduje po svojem dopadajenji, kar se hoče.

Zopet vprašamo: Smo li v Avstriji ali v — Abrucih? Seveda, Abruci spadajo k Italiji, pa tudi ondi italijanska vlada skrbi, da bi napravila postavne razmere in italijanska vlada bi gotovo nikjer in nikoli ne trpela od strani kakega občinskega zastopa tako izzivajočega in nesramnega vedenja, kakor je že več let ono tržaške gospe napram državni oblasti. Le v Avstriji naj bi si pustili vse dopasti? Gospodu Nabergoju zadana „zaušnica“ zadene tudi avstrijsko državo in ta ne sme iste prenesti.

Da, mera je polna. Še plapola s tržaškega gradu črno-žolta zastava, katero brani bodo vsikdar pripravljeni sinovi te države. Kaj vse pa mora ta staroslavni prapor gledati v skupni Primorski? V Trstu bodo skoro vrgli poslednji figov list s sebe, nastopa se javno z proti-

avstrijskim mišljenjem. Državnozbornske volitve so bile spremljane s pojavi, ki morajo vsakteremu, če sicer hoče videti ali ne, odpreti oči. In kakor stari v Trstu pojejo, tako žvižgajo mladi v Istriji. Tam bi italijanissimi radi ustanovili pravcato anarhijo, da bi se znebili svojih sovražnih slovanskih sodeželanov. Sliši se od požiganj in drugih enakih lepih reči. Civilne oblasti je videti, da so popolnoma brez moči, kajti šele opetovani intervenciji vojaštva so je posrečilo, najhujše zabraniti. Slovani so ravno ob državnozbornskih volitvah storili to pregreho, da so zopet pokazali, da žive. To pa ne prija niti italijanisivom v Trstu niti italijanisivom v Istriji. Cela tržaška okolica in cela Primorska m o r a t a postati italijanska — in četudi s silo. Če se Slovane uduši, potem bo moč Primorsko čim lažje pripraviti kot goden grizljež za Italia unita. Dotlej pa le pustimo, da naši milijoni mirno romajo v Trst, saj jih imamo itak preveč. Če bodo svojedobno Italijani [s posmehom prevzeli našo čveterokotno trdnjavo, potem bodo tudi z veseljem isto storili s Trstom . . . Tako mislijo namreč tržaški italijanissimi. V nas se pa ne vzbujajo zastoj britki spomini izza polupretkelega časa. Lombardija in Benetke sta bili zgubljeni največ vsled popolnoma zgrešenega vladnega zistema, in ta popolnoma zgrešeni vladni zistem — ne bojimo se položiti prsta na odprto rano — je tudi v Trstu doma. Mi opazujemo, kako tržaško namestništvo ne od včeraj, temveč že več let, neopravičeno rahlo in potrpežljivo postopa. Po tem so tudi tako krasni sadovi. Italijanissimi naj počenjajo kar koli in naj se vedejo najbrezobzirneje, v tržaški namestniški palači ne vidijo in ne slišijo ničesar, ali pa se v najboljšem slučaju ohrabrijo toliko, da napravijo platoniško izjavo, katere italijanissimi ne sprejmo posebno spoštljivo. V njihovnm navajenem delovanji ne napravi to nobene premembe. Namestnik tržaški, vitez pl. Rinaldini naj dolgo vrsto let svojega [neuspešnega delovanja le pregleda, in prepričal se bode sam najbolje, h kakim rezultatom je dovela njegova slabotna politika. Toda sedaj ni čas za preišljevanja. Ob sedanjih razmerah je potrebno brzo in energično ravnanje. [Nov duh mora prevesti tržaško namestništvo in četudi bi se moralo z nekaterniki korenito pomesti. Italijanissimi naj konečno prav jasno občutijo, da je tudi avstrijskega potrpljenja enkrat konec.“

Politični pregled.

Novi državni zbor se snide v soboto in v ponedeljek bode slovesno otvorjenje. Važno vprašanje je, kdo bode predsednik novi zbornici. Krščanskosocijalni listi zahtevajo, da bi se kdo iz njih srede izvolil za predsednika. Posebno pa ti listi naglašajo, da novi ministerski predsednik mora biti Nemeč, da si to ni v nobenem zakonu zagotovljeno. Ta zahteva le dokazuje, da so krščanski socijalisti proti drugim narodnostim jednako krivični, kakor liberalni in narodni Nemci. Seveda zbornica ne voli za predsednika krščanskega socijalista, ker od tacega predsednika bi ne bilo pričakovati, da bi nepristranski vodil obravnave.

Koroški državni zbor. — Razen jednega Slovenca voljeni so na Koroškem samo narodni Nemci za poslance. Tudi